

Møde i Nationalparkrådet den 19. august 2015

Endeligt referat

udsendt 04.09.15

Mødetid:	Onsdag den 19. august 2015 kl. 17:30 – 20:30.
Mødested:	Darum Kultur- og Fritidscenter, Nørrebyvej 16 A, 6740 Bramming
Deltagere:	Medlemmer af Nationalparkrådet for Nationalpark Vadehavet, Sekretariatsleder Peter Saabye Simonsen, konsulent John Frikke, konsulent Sara Lindholt og sekretær Alette Houman Dyhrfjeld
Mødeleder:	Svend Tougaard, Formand for Nationalparkrådet
Referent:	Alette Houman Dyhrfjeld

Mødeliste:

Formand, Vadehavets bådklubber	Svend Tougaard	
Næstformand, Museerne i Vadehavsområdet	Anne Marie Overgaard	
Danmarks Fiskeriforening	Oluf Stenrøjl	
Dansk Botanisk Forening	Søren Vinding	
Destination Sydvestjylland	Poul Therkelsen	
Aarhus Universitet, Bioscience	Karsten Laursen	Afbud
Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse	Søren Malle	Afbud
GEUS	Merete Binderup	Afbud
LAG Fanø/Varde	Jørgen Müller	
LAG Tønder/Haderslev	Inger Lauridsen	
Lokalarkiverne	Birgitte Thomsen	
Marsken omkring Sneum Å	Randi Kragh Hansen	
Region Syddanmark	Stephanie Lose	Afbud
Det Rådgivende Udvalg for Tøndermarsken	Tuk Andreasen	
Det Rådgivende Udvalg for Vadehavet	Bo Jessen	
Sydvestjysk Udviklingsforum	Winnie Abildgaard	
Vadehavets Formidlerforum	Klaus Melbye	
Vadehavskunsterne	Niels Kongsbak	
Skallingen, Ho og Oksbøl	Anne Marie Slaikjær	Afbud
Varde Ådal	Ole Andresen	
Marbækområdet	Claus Løth	
Fanø	Ole Mouritzen	
Fanø	Karen Boel Madsen	
Ribemarsken	Kent Rygaard	
Ribemarsken	Jens Lorenzen	
Mandø	Ove Nielsen	
Rømø	Jan Gravesen	
Rømø	Arne Hansen	
Tøndermarsken	Bodil Marie Arbjerg Lundby	
Tøndermarsken	Niels Johansen	Afbud

Dagsorden pkt.:	1. Velkomst og godkendelse af dagsorden
Referat:	Svend Tougaard bød velkommen og dagsordenen blev godkendt. Svend Tougaard orienterede om afbud.
Dagsorden pkt.:	2. Meddelelser - Orienteringspunkt
Referat:	<p>Meddelelser fra formanden og sekretariatet</p> <ul style="list-style-type: none">○ Nyt fra formanden Svend Tougaard orienterede om, at Anne Marie Overgaard og han er udpeget af Miljøministeren, så de nu sidder i bestyrelsen.○ Nyt fra Sekretariatet herunder status for projekter og nyt informationsmateriale. Svend Tougaard orienterede om Status for projekter, som han forventede, at rådet læste igennem forud for møderne, så de kunne stille eventuelle spørgsmål under mødet. <p>Informationsmateriale: Svend Tougaard refererede til sekretariatets status og bad sekretariatet om kort at orientere om trækfærgen over Varde Å. Peter Simonsen orienterede om, at Sara Lindholt og han havde haft møde med Varde Kommune. Nationalparken er endnu ikke direkte involveret i projektet. Svend Tougaard opfordrede til, at man sikrede, at sejladsen på åen ikke bliver forstyrret af trækfærgen.</p> <p>Formidlingsprojekter: Claus Løth opfordrede til at man undersøger hvor mange magasiner partnerne har brug for. Alette Dyhrfeldt forklarede, at der kun bliver sendt de magasiner som partnerne selv har bestilt.</p> <p>Klaus Melbye spurgte om man overvejer at producere engelsk materiale og hvad man vil gøre, for at oversættelserne er i orden. Peter Simonsen forklarede, at nationalparken gerne vil have materialet på relevante sprog, og at vi ser flere og flere franskmænd, italienere og englændere, men vi også har et budget at tage hensyn til. I forhold til oversættelser, vil sekretariatet sikre, at kvaliteten af oversættelserne bliver bedre fremadrettet. Svend Tougaard opfordrede til, at rådet bliver inddraget i hvilket indhold der skal være i det næste magasin.</p>

Peter Simonsen orienterede om, at der er 8 ud af 10 planlagte film klar fra forskellige områder i nationalparken og at der af alle film bliver lavet en samlet film på ca. 2 minutter for hele området. Filmene kan ses på hjemmesiden/youtube: <http://nationalparkvadehavet.dk/udvikling-og-samarbejde/projekter/friluftsturisme-i-nationalpark-vadehavet/>

Peter Simonsen forklarede kort om det PROWAD-projektet, som nationalparken har været en del af, og som omhandler bæredygtig turisme. Projektet har blandt andet resulteret i verdensarvs-foldere (seks 'glocals') og der kommer et brandingværktøj i efteråret. Søren Vinding forklarede om kommunernes rolle i PROWAD-samarbejdet og opfordrede til, at kommuner, NGO'er og andre interessenter skriver under på aftalen om bæredygtig turisme.

I forhold til Vidåslusens udstilling opfordrede Oluf Stenrøjl til, at der skiltes bedre hen til udstillingen. Opfordringen videregives til Naturstyrelsen.

Webkameraer blev kort omtalt og Søren Vinding foreslog, at man tager fat i sommerhusbureauerne på Fanø og ser om de kan dreje deres kameraer ind, så de kan filme sælerne. Poul Therkelsen tog opfordringen med hjem.

Naturprojekter:

Svend Tougaard gennemgik kort listen over naturprojekter og informerede om, at man i forhold til Ribemarskprojektet har foreslået tre løsninger hvor man i det ene kan genslynge åen, uden at forhøje vandstanden.

John Frikke orienterede om, at man har et godt samarbejde med Danmarks Jægerforbund, Dansk Ornitologisk Forening og Naturstyrelsen i forbindelse med prædationsprojektet og at man er ved at udarbejde informationsmateriale om projektet.

John Frikke uddybede endvidere:

Sønderho Strandsø er færdig, og der følges op med information og muligvis også med afgræsning af området syd og vest for.

I forhold til klæggrave, startes med reoveringen af anlægget ved Sneum Digesø, som er 20 år gammelt og 'slidt'. Det sker i et samarbejde med Esbjerg Kommune og med Darum-Tjæreborg Digelags billigelse.

I forhold til Ensianblåfugleprojektet, har der været foredrag og møde i Nationalpark Thy om projektet. Nationalpark Vadehavet har samarbejde med Nationalpark Thy om at færdiggøre dette projekt.

Strandtudsens er også i fokus, og der har været opstartsmøde mellem Dansk Naturfredningsforening, kommunerne, Naturstyrelsen og Nationalparken. Der søges om midler til at forbedre forholdene, oplyse og etablere folkelig overvågning.

Klaus Melbye spurgte til gåseforvaltningsproblematikken. John Frikke forklarede, at der ligger anbefalinger i Miljøministeriet fra flere sider, men at Miljøministeriet er myndighed på området, og at Nationalparken på denne front ikke har nogen rolle. Nationalparken har dog givet tilskud til en gåseworkshop den 27. til 29. oktober, som man forventer, vil give flere anbefalinger til Miljøministeriet Vedrørende gæs og gåseforvaltning.

Øvrige projekter:

Anne Marie Overgaard orienterede om, at der kommer et eller to temamøder i 2015. Emnerne for møderne er prædation og diger/digesikring. Datoen/datoerne bliver udmeldt hurtigst muligt og alle bliver inviteret.

Svend Tougaard orienterede om Vadehavets Vagerlags arbejde. Vagerne er sat og der laves forsøg med lettere grej.

Skibsgruppen holder møde fredag den 21. august. Peter Simonsen orienterede om, at skroget, som er lavet i Polen, ankom for sent til Rudkøbing. Dette har forårsaget, at færdiggørelsen af skibet dermed også er forsinket. Man håber skibet er klar om en måneds tid. Claus Løth opfordrede til, at man lytter til de frivillige i forhold til skibets fremtid og inddrager dem i arbejdet.

I forhold til Stedet Tæller er skitsen for projektet ikke færdig. Der er møde med Realdania, Tønder Kommune, Kystdirektoratet og digelaget i uge 34, hvor skitserne skal tilrettes og færdiggøres.

Karen Boel Madsen roste de fremsendte projektredokumenter, som er en god måde at oplyse på.

Svend Tougaard opfordrede til en kortere projektbeskrivelse med status.

John Frikke forklarede, at dette allerede er aftalt med bestyrelsen. John Frikke forklarede endvidere, at rådets orienteringer er materialet fra det seneste bestyrelsesmøde, hvorfor statusopdateringerne ved dette møde var fra juni.

Jens Lorenzen bad om, at rådets medlemmer bliver informeret, når der kommer nyt materiale fra nationalparken – magasiner, foldere, flyers m.v.. Dette bakkede Anne Marie Overgaard op og opfordrede til, at der bliver sendt et eksemplar af alt nyt materiale til rådets medlemmer. Alette Houman gjorde opmærksom på, at dette var omkostningsrigt og at hun vil

sende e-mails med link til download og herudover medbringe relevant materiale til rådsmøderne.

○ **Nyt fra Wadden Sea Forum v. Karen Boel Madsen**

Karen Boel Madsen har været til møde i Wadden Sea Forum i maj, sammen med 2 andre fra Danmark. Mødet foregik på Ameland i Holland, hvor bormesteren også kom og fortalte om de relevante projekter han havde gennemført på øen. Deltagerne blev informeret om det arbejde der foregår. Meget omhandlede ICZM, kystzonestrategien for Vadehavet. Der var ikke tilfredshed med resultatet af det arbejde der er foregået, hvorfor arbejdet fremadrettet skal opprioriteres (<http://www.waddensea-forum.org/index.php/strategy/iczm-strategy>)

Karen Boel Madsen orienterede om de forskellige grupper, hvoraf nogle mangler lidt fremdrift. Der havde været gruppearbejde, blandt andet om et EU-betalt forskningsprojekt. WSF har eksisteret siden 2002, og består af ca. 50 personer, dog var deltagelsen beskeden denne gang og Karen Boel Madsen ønskede bedre fremmøde – også fra Danmark. WSFs fremtid skal drøftes på det kommende møde, som foregår i Tyskland i november 2015.

○ **Nyt fra Partnerudvalget v. Inger Lauridsen**

Udvalget arbejder på at få flere partnerskaber. Kunstudvalget er ikke endeligt etableret, hvorfor der ikke er sendt afgørelser til kunstansøgere. Inger Lauridsen havde ikke deltaget i det seneste møde i partnerudvalget, hvorfor hun ikke havde yderligere nyt.

○ **Nyt fra Græsningsudvalget v. Ole Andresen**

Ole Andresen meddelte, at Græsningsudvalget er sat lidt i bero, da man afventer Naturstyrelsens juristers tilbagemelding på, om nationalparken kan støtte stiftelsen af et græsnings-selskab.

John Frikke supplerede med, at man har udarbejdet udkast til vedtægter og forretningsorden for et græsnings-selskab, men at man fortsat afventer Naturstyrelsens rådgivning.

John Frikke kunne fortælle, at man har søgt NaturErhvervStyrelsen om tilskud til hegn, el og vand til 70 ha i Ribemarsken, for at få taget hul på græsningsprojektet.

John Frikke har herudover været på Mandø for at tale om afgræsning af strandenge, som er ved at gro til i tagrør, og på Fanø er nationalparken også med i en ansøgning om tilskud til hegning af mellem 200 og 300 ha strandeng, klit og hede.

Ole Andresen pegede på, at man som lodsejer, for at kunne søge om tilskud, først selv skal betale for eventuel hegning mv., hvilket kan afskrække mange. Søren Vinding fortalte, at kommunerne har åbnet for en mulighed for at yde et lån til

	<p>lodsejere, så man hermed kan hjælpe med at få græsningsprojekter startet op. I nogle kommuner tilbyder man 'at være bank' for projekter, der skal finansieres forud for tilskudsbetalingen – også for græsningsprojekter.</p>
Dagsorden pkt.:	3. Procedure for nedsættelse af råd - Orienteringspunkt
Referat:	<p>Set i lyset af proceduren for valg til råd og indstilling til bestyrelsen i 2015, havde sekretariatet belyst proceduren i et dokument. Peter orienterede om, at sekretariatet i dokumentet har beskrevet valgproceduren, og beskrevet ministeriets forventninger til valget.</p> <p>Rådet kommenterede på sekretariatets beskrivelse, som de mente kunne tydeliggøres, for at sikre, at valg og indstilling foregår korrekt i fremtiden.</p> <p>Rådet besluttede at dokumentet tilrettes og forelægges på det kommende møde i rådet.</p>
Dagsorden pkt.:	4. Forretningsorden for råd - Beslutningspunkt
Referat:	<p>Bestyrelsen har skrevet forretningsordenen for rådet og er ansvarlig for denne, men rådet kan komme med forslag til ændringer. Rådet er en speciel institution, som mødes på opfordring af bestyrelsen. Man forsøger at lægge møderne, så man kan nå at sætte sig ind i referater fra henholdsvis råd og bestyrelse, forud for møderne. Man har et bredt råd med 13 lokalrepræsentanter og organisationer. Referaterne skal afspejle holdninger og rådet skal ikke nødvendigvis komme med en fælles udtalelse. Bestyrelsen har givet udtryk for, at rådet giver bestyrelsen en god fornemmelse af holdninger i området. Bestyrelsen har et fast punkt, hvor de drøfter hvad de vil vide fra rådet og ser på tilbagemeldinger fra rådet.</p> <p>Rådet gennemgik deres forretningsorden og drøftede, hvorvidt man skal bede bestyrelsen tilrette denne.</p> <p>Karen Boel Madsen forklarede at bestyrelsen tidligere havde taget imod input fra rådet, uden forudgående opfordring, dette vil hun gerne have skrevet ind i forretningsordenen. Hun ville også gerne, at rådet kunne tage emner op på eget initiativ og fortælle om oplevelser og erfaring fra lokalområdet.</p> <p>Winnie Abildgård mente, at man kun undtagelsesvis skal bringe emner op til bestyrelsen.</p> <p>Tuk Andresen opfordrede til, at rådets medlemmer i bestyrelsen kan tage eventuelle emner med til bestyrelsesmøderne.</p> <p>Jens Lorenzen syntes, at bestyrelsen skal føle et pres fra rådet, så rådet bliver uundværligt.</p> <p>Anne Marie Overgaard, som er nyt medlem af rådet, spurgte hvor-</p>

	<p>dan møderne hidtil havde forløbet – Karen Boel Madsen forklarede, at det var personafhængigt, om man opnår en god måde at tale sammen på, og Svend Tougaard fortalte, at det tidligere råd havde haft mange gode drøftelser.</p> <p>Ole Andresen mente, at det at bringe lokale sager frem for bestyrelsen kan være med til at skabe den lokale forankring og give nationalparken energi.</p> <p>Rådet drøftede muligheden for selv at tage sager op. Det er dog rådsformand og sekretariat, der fastlægger dagsordenen i samarbejde med bestyrelsen.</p> <p>Rådet foreslår bestyrelsen, at rådet kan få mulighed for at behandle en konkret sag, uden bestyrelsen har bedt rådet om det. Herudover bad rådet bestyrelsen gennemgå forretningsordenen og tilrette i henhold til ændringsforslagene fra dagens rådsmøde.</p>
Dagsorden pkt.:	5. Code of Conduct - Beslutningspunkt
Referat:	<p>Bestyrelsen havde bedt rådet drøfte, hvordan de kan byde ind i forhold til Code of Conduct – herunder foreslå, hvad den skal hedde på dansk.</p> <p>Sara Lindholt ridsede rammerne for rapporten op, som havde både økonomiske og tidsmæssige begrænsninger. Datagrundlaget, navnlig for friluftsliv, havde været begrænset, selvom en workshop forinden havde kortlagt noget. Cowi fik stillet som opgave, at eventuelle anbefalinger skulle være fagligt funderet, dette har medført manglende anbefalinger, da der mangler viden på området.</p> <p>Rådet havde forud for mødet fået rapporten tilsendt til gennemsyn og Svend Tougaard bad om kommentarer, på baggrund af rapporten, til den kommende Code of Conduct.</p> <p>Søren Vinding mente ikke rapporten kommer ordentlig omkring forhold som færdsel. På Fanø oplever man, at der er mange ATV og 4-hjulstrækkere. Herudover mente han, at flyvehøjden for fly skulle være mere præcist angivet og gerne være den samme som syd for grænsen. En Code of Conduct vil ikke løse alle problemer, og der findes allerede en bekendtgørelse om hvad man må og ikke må i området, og alligevel er der problemer med færdsel flere steder.</p> <p>Svend Tougaard forklarede, at rapporten indeholdt det Cowi på kort tid kunne finde af litteratur mv. Det der er opgaven med den kommende Code of Conduct at formidle hvor og hvorfor nationalparken er sårbar. Spørgsmålet er, hvordan man griber det an. Nationalparken skal have beskrevet sårbarhedstyper i området.</p>

Klaus Melbye opfordrede til, at nationalparken brugte erfaring fra udlandet, når man skal udarbejde Code of Conduct. Mange lande og områder har allerede erfaring med turisme og beskyttelse.

Ole Andresen mente det var et spørgsmål om medejerskab. Skal det være vinklen, må man kontakte folk i området, som har kendskab til området. Ole Andresen foreslog, at man inddrager lokalbefolkningen, så man dermed opnår medejerskab – det vil være et oplagt emne til lokalmøder.

Peter Simonsen forklarede, at turisme er et relativt nyt fænomen. Man forsker i turismens påvirkning af både natur og kultur, som begge kan være sårbare. Bæredygtig turisme er et område hvor der allerede er meget viden og det er helt bestemt en god idé at indhøste erfaring herfra.

Anne Marie Overgaard foreslog, at man monitorer turister og aktiviteter, ligesom man monitorer dyr, og samtidig benytter sig af den viden lokalbefolkningen indhøster.

John Frikke foreslog, at man genopliver fly-registreringerne fra 80'erne og 90'erne, hvor man både registrerede fugle/dyr og mennesker. Der er kommet flere gæster og flere og andre aktiviteter til. Man har et fint materiale fra tidligere, og kan bede Aarhus Universitet om at genoptage disse undersøgelser og evt. indgå i et samarbejde med fonde m finansieringen.

Peter Simonsen forklarede, at man kan lave undersøgelser af den enkelte turists færden, men der en lille udfordring, idet man ikke må indsamle oplysninger uden tilladelse.

Søren Vinding orienterede om, at Syddansk Universitet har lavet undersøgelser af turisternes aktiviteter på Fanø.

Rådet drøftede blandt andet flugtafstande for sæler, som har vist sig at ændre sig i takt med, at sælerne bliver forstyrret.

Man drøftede vigtigheden af, at myndighederne sikrer, at lovgivningen overholdes. Hvis der ikke bliver grebet ind, vil reglerne blive brudt. Nationalparken bør stille krav til myndighederne, og der skal være servicefaciliteter til turisterne, da god opførsel går begge veje. Vi har en viden om området som forpligter. Det blev foreslået, at man får parkbetjente, som i USA og får de reservattilsynsførende tilbage, eller i det mindste får sat indgangsportaler op, der fortæller om bestemmelserne og om god adfærd i nationalparken.

Lokalbefolkningen skal gå foran som det gode eksempel. Her vil skolerne og lærerne være et godt sted at begynde. Mangel på viden

	<p>kan være årsag til, at lokalbefolkningen opfører sig uhensigtsmæssigt.</p> <p>Navnet på Code of Conduct blev drøftet og det blev foreslået, at det bliver en aktiv sætning frem for et begreb. Et forslag fra Karen Boel Madsen var "Vi passer på nationalparken".</p> <p>Anne Marie Overgaard kommenterede på friluftskortet. Hun undrede sig over, at der var kajakruter gennem et militært område og påpegede, at det var forbundet med fare at sejle i Vadehavet. Svend Tougaard nævnte, at én af kajakruterne går gennem det vigtigste vngleområde for sæler i Vadehavet.</p> <p>Rådet var overvejende enig i, at kortet kunne være vildledende i forhold til uerfarne kajaksejlere – fx at anviser sejlads vest om øerne. Nationalparken bør ikke lægge navn til noget der indebærer en risiko. Flere i rådet gjorde opmærksom på, at kajakruterne bør revideres og det blev foreslået, at man evt. kunne trække kortet tilbage</p> <p>Bodil Arbjerg Lundby mente at noget at problemet med færdsel ligger i, at turistkontorerne er ubemandede og man får oplysninger fra en skærm. Møder man et menneske som du kan få råd og vejledning fra, tager man det til sig – en skærm vejleder ikke godt nok.</p> <p>Rådet ønsker at bestyrelsen skal vide, at det er ønskeligt at afdække sårbare naturområder. Rådet anbefaler, at man tilpasser kommende formidlingsmateriale, så det er opdaterede og i overensstemmelse med rådets anbefalinger om færdsel og information.</p> <p>Konkrete forslag til udarbejdelse af Code of Conduct:</p> <ul style="list-style-type: none">• Inddragelse af lokalbefolkningen• Inddragelse af undervisningsinstitutionerne• Inddragelse af det trilaterale samarbejde/andre lande <p>Forslag til understøttelse af Code of Conduct:</p> <ul style="list-style-type: none">• Samarbejde med myndighederne om efterlevelse af gældende regler• Kortlægning af sårbar natur
Dagsorden pkt.:	6. Rådet som lokale ambassadører – Beslutningspunkt
Referat:	Rådet blev bedt drøfte hvordan bestyrelse og sekretariat kan involvere rådsmedlemmer i arbejdet i nationalparken og hvordan rådsmedlemmerne selv kan byde ind som ambassadører og inddrage

lokalområdet i arbejdet i nationalparken.

Ole Andresen foreslog, at bestyrelsen, sekretariat og rådet gør sig tanker om, hvad de ønsker sig af adfærdsændringer lokalt. Han foreslog, at man ser på, hvordan man ønsker at behandle besøgende og turister. Ole Andresen ønskede, at nationalparken skal blive et rigere og mere spændende sted og for at inddrage lokalområdet, kan man skrive til de 13 lokalområder, hvad det er man gerne vil ændre og hvad man vil. Et godt sted at starte er skolerne er - her kan man tilbyde gæsteundervisning og hermed gøre børnene til gode lokalambassadører for området.

Ole Mouritzen spurgte, om har kommunerne lavet planer for implementering i området? Han opfordrede til samarbejde med kommunerne.

Hertil kunne Svend Tougaard og Peter Simonsen fortælle, at de 4 Vadehavskommuner er med i en styregruppe omkring bærdygtig turisme sammen med Naturstyrelsen og Nationalpark Vadehavet.

Anne Marie Overgaard fortalte at den lokale idrætsforening har bedt hende lave en tur, som skal lære beboerne lokalområdet bedre at kende - her er det oplagt at inddrage nationalparken. Anne Marie Overgaard er sikker på, at interessen for nationalparken er til stede, men lokalbefolkningen ved ikke, hvem de skal tage fat i.

Ole Mouritzen påpegede, at lokalbefolkningen ikke kan se nogen forandring, det er stadig det samme klæg og den samme natur. Der er kommet et flag. Turistbranchen og kommunerne kan bruge nationalparken, men det gør ikke en forskel for lokalbefolkningen. Der er ikke kommet flere arrangementer, der sker ikke noget.

Klaus Melbye fortalte, at der i partnerkredsen er gymnasier som er ambassadører for nationalparken. Partnerskabsprogrammet er vigtigt, da partnerne er gode ambassadører. Klaus Melbye opfordrede til, at skolerne bliver partnere og fortalte, at turismemæssigt er der sket meget.

Søren Vinding fortalte, at der er sket mærkbare ting, prædationsprojektet giver flere fugle, og der er kommet bænke og andre faciliteter. Han mente at den nye event på Fanø, "cykelbanko", kan inddrage nationalparken i deres event.

Rådet var enig i, at synlighed er vigtig og at resultaterne af projekterne skal udbredes til lokalbefolkningen.

Ole Andresen bad om noget håndgribeligt og konkret, som de kan gå

	<p>ud med som ambassadører.</p> <p>Anne Marie Overgaard foreslog, at man laver arrangementer, hvor man vækker den lokale viden der ligger. Lokalbefolkningen har en stor viden, som de skal opfordres til at fortælle videre. Hun opfordrede rådet til at tænke over om der er nogen i deres lokalområde, der har en viden de kan give videre.</p> <p>Kent Rygård foreslog, at man kontaktede lokalarkiverne, de ved meget om det enkelte område – og vi kan med fordel henvise til dem.</p>
Dagsorden pkt.:	7. Puljen til støtte til lokale netværksarrangementer - Beslutningspunkt
Referat:	<p>Rådet blev bedt om at drøfte, om kriterier for uddeling af midler fra puljen til lokale netværksarrangementer skal redigeres.</p> <p>Svend Tougaard orienterede om, at rådet i sidste periode havde haft en pulje på 75.000 kr. til lokale netværksarrangementer, som havde været nem at søge og få udbetalt. Puljen blev uddelt i løbet af 14 dage til 8-10 arrangementer. Der var kun 2 afslag.</p> <p>I 2015 er puljen på 100.000 kr. Puljen skal være uddelt inden december 2015. Rådet blev spurgt, hvordan de ville foreslå, at denne pulje skulle uddeles – om man skal uddele efter samme principper som sidste periode.</p> <p>Rådet drøftede sagen og talte om muligheder for at sikre, at puljen tilgodeser små lokalforeninger, som ikke har "færdige skuffeprojekter". Herudover drøftede rådet muligheden for at dele puljen op i 2 ansøgningsrunder, at bevilge et mindre beløb end ansøgt, at begrænse muligheden for at søge til tilbagevendende arrangementer m.v.</p> <p>Søren Vinding foreslog, at det tydeliggøres, at arrangementerne skal fortælle om Nationalpark Vadehavets herligheder – Sara vil forsøge at indarbejde dette i eksempler på støtte.</p> <p>Af hensyn til tidshorizonten blev det besluttet, at rådet anbefaler at puljen skal udbydes i én runde og at det bliver efter "først til mølle"-princippet. Rådet anbefaler, at ansøgere højst kan søge til 2 arrangementer i 2015. Rådet foreslog, at man reviderer tilskudsordningen, hvis der kommer en ny pulje i 2016.</p>
Dagsorden pkt.:	8. Eventuelt
Referat:	<p>John Frikke orienterede om en henvendelse fra Mellemfolkeligt Samvirke, som han vil sende til rådet. Mellemfolkeligt Samvirke søger partnere til at etablere 'workcamps' i sommeren 2016. Formålet er at samle 8-15 unge fra hele verden til en konkret opgave i 2-3 uger. De</p>

	<p>skal lære lokalområdet og Nationalpark Vadehavet at kende og udgifterne i forbindelse med workcampen er kost og logi.</p> <p>Svend Tougaard opfordrede rådet til at læse Plan for Nationalpark Vadehavet 2013-18. Planen ligger elektronisk på: http://issuu.com/nationalpark_vadehavet/docs/nationalpark-vadehavet-endelig-netversion</p> <p>Herudover opfordrede Svend Tougaard rådet til at tilmelde sig Ekskursionen til Fanø den 5. september, tilmeldingsfristen er 21. august.</p>
--	---